

26/9/2013

חימוש גדוד 257 במלחמת יום כיפור

(תקציר של 3-4 דקות, לקריאה בכנס חטיבה 421, לציון 40 שנה למלחמת יום כיפור)

נתבקשתי לדבר על החימוש בקרבות הבלימה.

כללי – כוחות החימוש בגדוד שלנו (גדוד 3 בחטיבה) פעלו ועבדו במלחמה זו בשיטת אירגון השונה לחלוטין מתורות ההפעלה של חיל השיריון ושל חיל החימוש.

בניגוד לתורה ולמעשה בהתאמה בפועל לאופי הלחימה בשטח, בשלבים הראשונים של מלחמת יום כיפור שהייתה בעיקר הגנתית ולא הייתה מלחמה של תנועה ותימרון כפי שהתאפיינה מלחמת ששת הימים, ומאחר והגדוד לא היה פרוס בפריסה רחבה, החוליות הטכניות הפלוגתיות לא היו צמודות לטנקים ולחרמ"ש, כפי שהתורה המקצועית גורסת, אלא פעלנו בריכוז חימושי. כך נוסדה למעשה כעין פלוגת חימוש שמנתה כ-50 חיילים כולל כל מקצועות החימוש + נהגים + חובשים וכדומה.

העובדה שכוח חימושי טכני פעל במרוכז, גרם לכך שהיכולת שלנו לתת מענה חימושי לכל יחידות הגדוד הוכפלה ואפילו שולשה ולמעשה לא היה בגדוד טנק או כלי רכב ונשק שלא קיבלו מענה טכני.

הסיבות העיקריות לשיטת פעולה זו, מחד גיסא, מאחר והן הזחל"מים ובוודאי כלי הרכב הגלגליים התקשו מאד בנסיעה בדיונות של סיני ולא היה באפשרותם לנוע ולספק שירותי אחזקה וכל זאת, במגמה אחת מאחורי הטנקים והרק"מ, כפי שהתורה גרסה בזמנו. ומאידך גיסא – חשבנו גם על הגנת החיילים שלנו – הזחל"מים והרכבים של החימוש בגדוד לא היוו הגנה פיזית סבירה לחיילים שבתוכם ולכן סברו במפקדת הגדוד שלא נכון שחימוש יהיה בקו אחד עם הטנקים שבחזית ובקרבות. לאור זאת, השתדלנו תמיד להיות סמוך לכביש או דרך כבושה ובמרחק של כשניים שלושה קילומטרים מאחורי הכוחות הלוחמים.

בזמן שהיית הטנקים והרק"מ בחניוני לילה ו/או חניוני יום להתארגנות – תמיד הגענו לתת מענה אחזקתי צמוד לכלים.

הטנקים שנפגעו בלחימה ו/או שלא היו תקינים כתוצאה מתקלות טכניות, היו מגיעים בכוחות עצמם ו/או בגרירה לריכוז החימושי הגדודי, שבזמן קרבות הבלימה היה ממוקם בציר טליסמן מתג 34, כלומר מספר קילומטרים מערבית לטסה.

חלק מהטנקים וכלי הרכב הונחו על ידינו להגיע לטיפול בגש"ח (גדוד שירותי חימוש) שהתמקם באזור טסה. בגש"ח שהיה למעשה הסדנא לתיקוני דרג ב', היו כבר יותר אמצעים, כמו אמצעי הרמה, ריתוך וכדומה ומלאי חלפים רב יותר מאשר אצלנו בגדוד ולכן היה שם קל יותר לבצע את התיקונים, שחלקם בוצעו על ידי החוליות הטכניות שלנו שעבדו למעשה בתוך הגש"ח ושחלקם בוצעו על ידי כוחות הגש"ח. את סדרי העבודה וקביעת עדיפות התיקונים היינו קובעים על פי הערכת משך התיקון. קודם מתקנים את הטנקים שניתן להחזירם במהרה ללחימה ואחר כך היינו מתפנים לתקן את הטנקים שבהם תקלות מורכבות שלוקח לעיתים יותר מיום אחד לתקנם.

צריך גם לזכור שבאזור שהגדוד שלנו התמקם בקרבות הבלימה, בגלל הקירבה לכוחות המצריים והחשש התמידי מהתקפות קומנדו, לא הייתה אפשרות לעבוד בלילה עם תאורה, דבר שכן התאפשר בגש"ח בטסה וכך התייעלה מאד העבודה.

אני אצטט עכשיו קטע מתוך הספר "כל תחנות איילה" שמספר את סיפורו של גדוד שלש במלחמה ושכתב אותו הסמב"צ אבשה לוי ממש כמה חודשים אחרי הלחימה שהכול עוד היה טרי – "טנקים שנפגעים מגיעים לידיהם של אנשי החימוש. קצב העבודה ממש מדהים. החלפת חלקים ותיקונים המצריכים בדרך כלל ימי עבודה, נעשים בשעות בלבד. החזרת הכלים לכשירות מבצעית, כל פעם מחדש, הביאה לכמות משמעותית של טנקים בקרבות הבלימה. בני קצין החימוש ושלמה מ"מ החט"ג לא צריכים לומר מילות זירוז. "יותר מהר מהקצב שהם עובדים לא ניתן לעבוד". סוף ציטוט.

עבודות התיקונים והאחזקה בוצעו בחלק מהזמן תחת הפגזות, קטיושות, ירי ממטוסים וכדומה. כל חיילי החימוש בגדוד, כמעט ללא יוצא מהכלל, עבדו ופעלו בדבקות רבה במטלות ובמשימות, במקצועיות וללא ליאות, שעות על גבי שעות, יום ולילה כמעט ללא מנוחה ותוך כדי סיכון אישי רב, בכדי להשמיש ולתקן טנקים, כלי רכב ונשק במהלך הלחימה וגם בתקופה שלאחר הפסקת האש.

כידוע לכם, גם בעלי המקצוע הטובים בעולם, בלי חלקי חילוף לא יכולים לתקן.

והחיילים שלנו, השיגו בחריצות ובדבקות במשימה חלפים מכל מקום אפשרי בסיני. נסעו לגש"ח ולסדנת דרג ב', נסעו למצלח ברפידים, השיגו חלפים מגדודים ויחידות אחרות באזור ואפילו פרקו חלקים מטנקים שלנו שנפגעו ו/או נשרפו ושלא היה ניתן לתקנם בשדה.

לאחר שחצינו את התעלה נפגעו לנו שלשה חיילים.

דודו שרון ז"ל , מנהל העבודה של החט"ג שנהרג מקטיושה.

אבי אבוביץ – מכונאי רכב שניפצע מאד קשה ואיבד עין גם כן מקטיושה.

ודב רכטמן – חשמלאי רכב שניפגע מירי של מטוס.

בסך הכל החזרנו ללחימה טנקים וכלי רכב רבים, כך שהגדוד והחטיבה היו כשירים ללחימה במהלך כל הקרבות.

ברצוני להדגיש שהגדוד נעזר רבות מאד בקצין החימוש של החטיבה רב סרן פרסי אריה ובאנשיו במפקדת החטיבה, בכל הנושאים של תיקון טנקים וכלי רכב וכמובן הספקת חלקי חילוף.

ובעת חרום, אריה גם פינה אישית עם הקומנדקר שלו את החיילים שלנו שנפגעו בשדה התעופה דור סואר.